

BANCA
NAȚIONALĂ
A ROMÂNIEI

Investițiile străine directe în România în anul 2014

INVESTIȚIILE STRĂINE
DIRECTE
ÎN ROMÂNIA
în anul 2014

NOTĂ

Redactarea lucrării a fost realizată de Direcția Statistică din Banca Națională a României și a fost finalizată la data de 30 septembrie 2015.

Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Banca Națională a României
Str. Lipscani nr. 25, cod 030031, București
tel.: 021/312.43.75; fax: 021/314.97.52

ISSN 2247-5095

Cuprins

ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND STATISTICA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE (ISD)	5
REZULTATELE CERCETĂRII STATISTICE PENTRU DETERMINAREA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE ÎN ROMÂNIA ÎN ANUL 2014	7
1. Fluxul net de ISD în anul 2014	7
2. Soldul ISD la sfârșitul anului 2014	8
2.1. Repartizarea soldului ISD pe principalele activități economice	8
2.2. Imobilizările corporale și necorporale în întreprinderile ISD	9
2.3. Repartizarea soldului ISD pe regiuni de dezvoltare	10
2.4. Repartizarea soldului ISD pe țări de origine	11
3. Tipuri de investiții străine directe	12
4. Veniturile realizate din ISD	13
5. Cifra de afaceri a întreprinderilor investiție străină directă și forța de muncă angajată	13
6. Exporturile și importurile întreprinderilor investiție străină directă	14
6.1. Exporturile și importurile de bunuri ale întreprinderilor ISD	14
6.2. Exporturile și importurile de servicii ale întreprinderilor ISD	15
Anexă	17
Grafice	18

ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND STATISTICA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE (ISD)

Metodologia utilizată la realizarea cercetării statistice pentru determinarea investițiilor străine directe (ISD) în anul 2014 este cea prevăzută de Manualul balanței de plăți și poziției investiționale internaționale editat de Fondul Monetar Internațional, ediția a 6-a (BPM6)¹.

- **Investiția străină directă:** relație investițională de durată între o entitate rezidentă și o entitate nerezidentă; de regulă, implică exercitarea de către investitor a unei influențe manageriale semnificative în întreprinderea în care a investit.

Sunt considerate investiții străine directe: capitalul social vărsat și rezervele ce revin unui investitor nerezident care deține cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris al unei întreprinderi rezidente, creditele dintre acest investitor sau grupul din care face parte acesta și întreprinderea în care a investit, precum și profitul reinvestit de către acesta.

În conformitate cu metodologia privind compilarea ISD (BPM6), sunt considerate de asemenea investiții străine directe investițiile de capital, precum și creditele provenite de la companiile nerezidente a căror putere de vot sau participație la capitalul social al companiei rezidente este de sub 10 la sută, dar care fac parte din grupul unui investitor direct în compania rezidentă respectivă (companii surori).

De asemenea, intră în sfera investițiilor străine directe și companiile rezidente asupra cărora investitorul nerezident exercită o influență semnificativă pe cale indirectă, și anume filialele și asociaatele rezidente ale întreprinderii rezidente în care investitorul nerezident deține cel puțin 10 la sută din capitalul social subscris (întreprinderi ISD de gradul II).

- **Investitorul străin direct:** persoană juridică, persoană fizică sau grup de persoane ce acționează concertat, care deține cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris (respectiv din capitalul de dotare al entităților fără personalitate juridică) într-o întreprindere situată în afara propriei țări de rezidență.
- **Întreprinderea investiție străină directă:** este o întreprindere rezidentă, cu sau fără personalitate juridică, în care un investitor nerezident deține cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris, respectiv din capitalul de dotare în cazul întreprinderilor fără personalitate juridică (sucursale). Deținerea a cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris, respectiv din capitalul de dotare, este primordială în stabilirea relației de investiție directă.
- **Întreprinderea investiție străină directă de gradul II:** este o întreprindere rezidentă, cu personalitate juridică, în care un investitor străin direct controlează, prin intermediul

¹ Pentru detalii privind metodologia compilării datelor ISD accesați link-ul: [Implementarea noilor standarde metodologice în statisticile elaborate de BNR](#).

unei întreprinderi investiție străină directă, cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris. Întreprinderile investiție străină directă de gradul II sunt filiale sau asociate ale întreprinderilor investiție străină directă. Filialele reprezintă companiile rezidente în care întreprinderile ISD dețin peste 50 la sută din voturi sau din capitalul social subscris, iar asociatele sunt companiile rezidente în care întreprinderile ISD dețin între 10 și 50 la sută din voturi sau din capitalul social subscris.

- **Companii surori:** companii din cadrul aceluiași grup, rezidente în țări diferite, între care nu există o relație directă de control sau influență, respectiv niciuna dintre companii nu are cel puțin 10 la sută din voturi sau o participație de cel puțin 10 la sută la capitalul celeilalte.
- **Investiția directă reversibilă:** relația investițională de sens invers investiției străine directe pe care o întreprindere investiție directă rezidentă o are cu investitorul străin direct, dacă întreprinderea rezidentă are o putere de vot de sub 10 la sută la investitorul străin direct sau o participație de sub 10 la sută la capitalul social al investitorului străin direct.
- **Componentele investițiilor străine directe:**
 - **Capitaluri proprii:** capitalul social subscris și vărsat, atât în numerar cât și prin contribuții în natură, deținut de nerezidenți în companii rezidente, precum și cota aferentă din rezerve; în mod corespunzător, în cazul sucursalelor, se ia în considerare capitalul de dotare aflat la dispoziția acestora.
 - **Creditul net: creditele primite** de către întreprinderea investiție străină directă de la investitorul străin direct sau din cadrul grupului de firme nerezidente din care face parte acesta, mai puțin **creditele acordate** de către întreprinderea investiție străină directă investitorului străin direct sau unei alte firme din cadrul grupului respectiv de firme.

Creditele dintre intermediari financiari afiliați (bănci, IFN) nu sunt considerate ca fiind investiții directe.

- **Tipurile investițiilor străine directe** (diferențiate după contribuția fluxului de participații străine la capital în întreprinderile investiție străină directă):
 - **Greenfield:** înființarea de întreprinderi de către sau împreună cu investitori străini (investiții pornite de la zero);
 - **Fuziuni și achiziții:** preluarea integrală sau parțială de întreprinderi de către investitori străini de la rezidenți;
 - **Dezvoltare de firme:** majorarea deținerilor de capital ale investitorilor străini în întreprinderi investiție străină directă;
 - **Restructurare de firme:** finanțarea de către investitorii străini, prin aport de capital, a întreprinderilor investiție străină directă cu pierderi, în vederea rentabilizării lor.

REZULTATELE CERCETĂRII STATISTICE PENTRU DETERMINAREA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE ÎN ROMÂNIA ÎN ANUL 2014

1. FLUXUL NET DE ISD ÎN ANUL 2014

Fluxul net de ISD în anul 2014 a înregistrat un nivel de 2 421 milioane euro, structurat astfel:

- Aport la capitalurile proprii ale investitorilor străini direcți în întreprinderile investiție străină directă din România în valoare de 2 846 milioane euro. Aportul la capitalurile proprii este format din participațiile la capitalul întreprinderilor ISD, în valoare de 4 222 milioane euro, la care se adaugă profitul reinvestit, în sumă negativă de 1 376 milioane euro. Profitul reinvestit a rezultat prin scăderea din profitul realizat în anul 2014 de către întreprinderile ISD profitabile, în valoare de 5 518 milioane euro, a dividendelor repartizate în anul 2014 de către întreprinderile ISD, în valoare de 2 176 milioane euro, după care această valoare a fost diminuată cu pierderile înregistrate în întreprinderile ISD care au încheiat anul 2014 cu pierderi, în valoare de 4 718 milioane euro. Modul de calcul al profitului reinvestit de către întreprinderile ISD este în conformitate cu metodologia internațională.
- Creditul net primit de către întreprinderile investiție directă de la investitorii străini direcți, inclusiv din cadrul grupului, a înregistrat valoarea negativă de 425 milioane euro (valoarea negativă a creditului net mamă-fică este rezultatul faptului că rambursările de credite primite de la investitori sau din grupul acestora împreună cu acordările de credite noi de către întreprinderile ISD investitorilor străini și companiilor nerezidente din grupul acestora au fost mai mari în anul 2014 decât intrările de credite primite de la investitorii străini direcți sau din grup împreună cu rambursările de credite acordate investitorilor străini, inclusiv companiilor din grup).

În Anexă este prezentat fluxul net de ISD și componentele acestuia (participațiile la capital, profitul reinvestit și creditul net primit de la investitori), repartizat pe sectoare de activitate ale întreprinderilor ISD. Din analiza acestor date se evidențiază următoarele:

- Ca și în anii precedenți, fluxul net de ISD din anul 2014 s-a orientat preponderent spre industria prelucrătoare (929 milioane euro), iar în cadrul acesteia principalele ramuri beneficiare de investiții străine directe au fost mijloacele de transport (411 milioane euro), fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice (168 milioane euro) și metalurgia (158 milioane euro); alte sectoare cu investiții importante au fost construcțiile și tranzacțiile imobiliare (646 milioane euro), tehnologia informației și comunicațiile (253 milioane euro) și comerțul (225 milioane euro).
- Cele mai importante participații la capital (majorări de capital) se regăsesc în sectoarele intermediari financiare și asigurări (1 367 milioane euro), industria prelucrătoare (1 012 milioane euro), construcții și tranzacții imobiliare (542 milioane euro) și energie (534 milioane euro). Se observă că participațiile la capital în sectoarele intermediari

financiare și asigurări și energie au fost destinate cu precădere acoperirii pierderilor foarte importante înregistrate în aceste sectoare, respectiv 1 669 milioane euro pierderi în intermediari financiare și asigurări și 462 milioane euro pierderi în energie.

- Este primul an în care contribuția creditului net, primit de către întreprinderile ISD de la investitorii străini direcți și din grup, este negativă. Numai câteva sectoare de activitate au beneficiat de finanțări pe calea creditului net mamă-fică mai mari de 100 milioane de euro, respectiv subsectorul mijloace de transport (182 milioane euro) din cadrul sectorului industria prelucrătoare și sectoarele tehnologia informației și comunicații (138 milioane euro) și hoteluri și restaurante (111 milioane euro). În toate celelalte sectoare de activitate valoarea netă a creditelor noi primite de la investitorii străini direcți este redusă sau chiar depășită de rambursările de credite primite, aflate în sold.

2. SOLDUL ISD LA SFÂRȘITUL ANULUI 2014

Soldul final al ISD la 31 decembrie 2014 a înregistrat nivelul de 60 198 milioane euro. Acest rezultat a fost obținut prin adăugarea la soldul inițial a fluxului net de ISD, precum și a celorlalte componente care conduc la variația soldului, respectiv a diferențelor valorice pozitive/negative provenite din reevaluările activelor exprimate în valută datorate modificării cursului valutar și a prețurilor unor imobilizări corporale, din retratări contabile ale valorii diferitelor componente ale soldurilor inițiale și din corecții ale datelor din raportările statistice anterioare.

Aportul la capitalurile proprii (inclusiv profitul reinvestit) al întreprinderilor investiție străină directă avea la sfârșitul anului 2014 valoarea de 43 243 milioane euro (71,8 la sută din soldul final al ISD), iar creditul net total primit de către acestea de la investitorii străini direcți, inclusiv din cadrul grupului, a înregistrat nivelul de 16 955 milioane euro, reprezentând 28,2 la sută din soldul final al ISD. Creditul net cuprinde atât creditele pe termen mediu și lung, cât și cele pe termen scurt acordate de către investitorii străini întreprinderilor proprii din România, atât direct, cât și prin intermediul altor firme nerezidente membre ale grupului.

2.1. Repartizarea soldului ISD pe principalele activități economice

Din punct de vedere al orientării pe activități economice (conform CAEN Rev.2), ISD s-au localizat cu precădere în industria prelucrătoare (32,0 la sută din soldul total ISD). În cadrul acestei industrii cele mai bine reprezentate ramuri sunt: prelucrarea țiclei, produse chimice, cauciuc și mase plastice (5,7 la sută din soldul total ISD), industria mijloacelor de transport (5,4 la sută), metalurgia (4,5 la sută), industria alimentară, a băuturilor și tutunului (4,0 la sută), ciment, sticlă, ceramică (2,6 la sută) și fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă (2,5 la sută).

Pe lângă industrie, activități care au atras importante ISD sunt intermedierea financiară și asigurările (care reprezintă 13,0 la sută din totalul ISD), comerțul cu amănuntul și cu ridicata (11,7 la sută), construcții și tranzacții imobiliare (9,8 la sută), tehnologia informației și comunicații (6,0 la sută).

Repartizarea pe principalele activități economice a soldului ISD la 31 decembrie 2014

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	60 198	100,0
Industrie, din care:	29 324	48,7
Industria extractivă	3 345	5,6
Industria prelucrătoare, din care:	19 275	32,0
– alimente, băuturi și tutun	2 430	4,0
– ciment, sticlă, ceramică	1 579	2,6
– fabricare produse din lemn, inclusiv mobilă	1 519	2,5
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	1 421	2,4
– mașini, utilaje și echipamente	1 432	2,4
– metalurgie	2 711	4,5
– mijloace de transport	3 244	5,4
– prelucrare țitei, produse chimice, cauciuc și mase plastice	3 420	5,7
– textile, confecții și pielărie	983	1,6
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	536	0,9
Energie electrică, gaze și apă	6 704	11,1
Activități profesionale, științifice, tehnice și administrative și servicii suport	3 074	5,1
Agricultură, silvicultură și pescuit	1 504	2,5
Comerț	7 058	11,7
Construcții și tranzacții imobiliare	5 917	9,8
Hoteluri și restaurante	541	0,9
Intermedieri financiare și asigurări	7 798	13,0
Tehnologia informației și comunicații	3 598	6,0
Transporturi	1 029	1,7
Alte activități	355	0,6

2.2. Imobilizările corporale și necorporale în întreprinderile ISD

Având în vedere rolul important pe care îl joacă imobilizările corporale și cele necorporale în creșterea economică, precum și caracterul de durată pe care acestea îl imprimă ISD, cercetarea statistică și-a propus să determine ponderea acestor categorii de destinații finale ale investițiilor în soldul ISD la finele anului 2014 și repartizarea lor pe principalele activități economice.

Se constată că imobilizările corporale și necorporale, cu un sold la finele anului 2014 în valoare de 30 883 milioane euro, reprezintă 51,3 la sută din soldul total al ISD, ceea ce conduce la un grad semnificativ de stabilitate a investiției străine.

Activitățile economice în care ISD se regăsesc în imobilizări corporale și necorporale la un nivel semnificativ sunt: industria (30,1 la sută din total ISD), iar în cadrul acesteia industria prelucrătoare (cu 19,4 la sută din total ISD), comerțul (6,2 la sută) și construcțiile și tranzacțiile imobiliare (5,9 la sută).

Repartizarea pe principalele activități economice a soldului imobilizărilor corporale și necorporale la 31 decembrie 2014

	Imobilizări corporale și necorporale	
	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	30 883	51,3
Industrie, din care:	18 132	30,1
Industria extractivă	3 235	5,4
Industria prelucrătoare, din care:	11 683	19,4
– alimente, băuturi și tutun	1 477	2,5
– ciment, sticlă, ceramică	964	1,6
– fabricare produse din lemn, inclusiv mobilă	1 025	1,7
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	688	1,1
– mașini, utilaje și echipamente	738	1,2
– metalurgie	1 808	3,0
– mijloace de transport	2 152	3,6
– prelucrare țiglei, produse chimice, cauciuc și mase plastice	1 998	3,3
– textile, confecții și pielărie	510	0,8
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	323	0,6
Energie electrică, gaze și apă	3 214	5,3
Activități profesionale, științifice, tehnice și administrative și servicii suport	769	1,3
Agricultură, silvicultură și pescuit	813	1,3
Comerț	3 706	6,2
Construcții și tranzacții imobiliare	3 541	5,9
Hoteluri și restaurante	274	0,5
Intermedieri financiare și asigurări	1 658	2,7
Tehnologia informației și comunicații	1 380	2,3
Transporturi	479	0,8
Alte activități	131	0,2

2.3. Repartizarea soldului ISD pe regiuni de dezvoltare

Din punct de vedere teritorial se observă orientarea ISD cu precădere spre regiunea de dezvoltare BUCUREȘTI-ILFOV (59,2 la sută), alte regiuni de dezvoltare beneficiare de ISD fiind regiunea CENTRU (9,7 la sută), regiunea VEST (7,7 la sută), regiunea SUD-MUNTENIA (7,0 la sută) și regiunea NORD-VEST (5,6 la sută).

Menționăm că ISD au fost localizate teritorial după sediul social al întreprinderilor investiție directă, ceea ce nu corespunde întotdeauna cu locul de desfășurare a activității economice.

Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2014

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	60 198	100,0
BUCUREȘTI-ILFOV	35 665	59,2
CENTRU	5 833	9,7
VEST	4 646	7,7
SUD-MUNTENIA	4 194	7,0
NORD-VEST	3 384	5,6
SUD-EST	2 898	4,8
SUD-VEST - OLTENIA	1 954	3,3
NORD-EST	1 624	2,7

2.4. Repartizarea soldului ISD pe țări de origine

Repartizarea a fost realizată în funcție de țara de rezidență a deținătorului nemijlocit a cel puțin 10 la sută din capitalul social al întreprinderilor investiție străină directă din România.

Primele 5 țări clasate după ponderea deținută în soldul ISD la 31 decembrie 2014 sunt: Olanda (23,6 la sută), Austria (16,1 la sută), Germania (12,4 la sută), Cipru (7,1 la sută) și Franța (6,8 la sută).

Repartizarea pe țări de origine a soldului ISD la 31 decembrie 2014

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	60 198	100,0
Olanda	14 224	23,6
Austria	9 694	16,1
Germania	7 482	12,4
Cipru	4 274	7,1
Franța	4 119	6,8
Italia	2 776	4,6
Elveția	2 151	3,6
Luxemburg	2 150	3,6
Grecia	1 644	2,7
Marea Britanie	1 509	2,5
Spania	1 471	2,4
Belgia	1 281	2,1
Statele Unite ale Americii	1 080	1,8
Republica Cehă	838	1,4
Ungaria	838	1,4
Suedia	576	1,0
Turcia	508	0,8
Danemarca	474	0,8

–continuare–

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
Irlanda	344	0,6
Polonia	281	0,5
Norvegia	255	0,4
Japonia	235	0,4
BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare)	162	0,3
Liban	161	0,3
Portugalia	158	0,3
Bulgaria	124	0,2
Canada	108	0,2
Alte țări *	1 281	2,1

* Țări de origine a unor investiții al căror sold agregat este mai mic de 100 milioane euro

3. TIPURI DE INVESTIȚII STRĂINE DIRECTE

Fluxul de participații la capital în întreprinderile ISD, parte componentă a aportului la capitalurile proprii, în valoare de 4 222 milioane euro, este diferențiat în *greenfield*, fuziuni și achiziții (M&A), dezvoltare de firme și restructurare de firme.

În anul 2014 investițiile *greenfield* și cele din categoria fuziuni și achiziții au înregistrat un nivel redus, de 77 respectiv 196 milioane euro; ponderea predominantă în fluxul participațiilor la capital în 2014 este reprezentată de restructurările de firme cu o valoare de 2 438 milioane euro, respectiv 58 la sută din participații, și de dezvoltările de firme cu 1 511 milioane euro, reprezentând 36 la sută din participații.

Pentru a aprecia impactul de durată al investițiilor *greenfield* asupra economiei, au fost evidențiate și acumulările de investiții străine directe (solduri) în întreprinderile înființate prin investiții *greenfield*, denumite întreprinderi *greenfield*.

Soldul investițiilor străine directe în întreprinderile *greenfield*, în sumă de 32 527 milioane euro, reprezintă 54 la sută din soldul total al ISD.

Din punct de vedere al repartizării pe principalele activități economice, investițiile străine directe în întreprinderi *greenfield* s-au orientat cu precădere spre industria prelucrătoare (31,4 la sută din soldul ISD în întreprinderi *greenfield*). Alte ramuri în care aceste investiții au o pondere semnificativă sunt: comerțul (17,7 la sută), construcțiile și tranzacțiile imobiliare (13,0 la sută), intermedierea financiară și asigurările (10,5 la sută).

Cea mai mare parte a investițiilor străine directe în întreprinderi *greenfield* se concentrează, ca și ansamblul ISD, în regiunea BUCUREȘTI-ILFOV (56,2 la sută din soldul ISD în întreprinderi *greenfield*); urmează regiunea CENTRU cu 13,3 la sută, regiunea VEST cu 9,2 la sută și SUD-MUNTENIA cu 6,6 la sută din soldul ISD în întreprinderi *greenfield*.

Considerată după mărimea investițiilor străine directe în întreprinderi *greenfield*, ordinea țărilor de proveniență a acestora diferă într-o oarecare măsură de ordinea

stabilită în funcție de originea soldului total al ISD. Astfel, cele mai mari investiții în întreprinderi *greenfield* provin din Olanda (20,5 la sută), urmate de cele din Germania (18,3 la sută), Austria (12,1 la sută) și Italia (6,9 la sută).

4. VENITURILE REALIZATE DIN ISD

Veniturile nete obținute de către investitorii străini direcți în anul 2014 au fost de 1 704 milioane euro. Veniturile nete sunt constituite din veniturile din participații la capital și din veniturile nete din dobânzi.

Veniturile din participații la capital reprezintă profiturile obținute de întreprinderile ISD, în valoare de 5 518 milioane euro, diminuate cu pierderile înregistrate de întreprinderile ISD în valoare de 4 718 milioane euro, și înregistrează pentru anul 2014 un nivel de 800 milioane euro.

Prin diminuarea veniturilor din participații la capital cu valoarea dividendelor repartizate în anul 2014 investitorilor străini direcți (în sumă de 2 176 milioane euro) se obține o valoare negativă pentru profitul reinvestit, pe ansamblul ISD, în sumă de 1 376 milioane euro, calculată conform metodologiei internaționale de determinare a profitului reinvestit.

Veniturile nete din dobânzi primite de către investitorii străini direcți la creditele acordate întreprinderilor lor din România, atât direct, cât și prin alte companii nerezidente din cadrul grupului, au înregistrat un nivel de 904 milioane euro.

5. CIFRA DE AFACERI A ÎNTREPRINDERILOR INVESTIȚIE STRĂINĂ DIRECTĂ ȘI FORȚA DE MUNCĂ ANGAJATĂ

Evoluția cifrei de afaceri a întreprinderilor investiție străină directă și a numărului mediu anual de salariați din aceste întreprinderi în perioada 2009 – 2014 este redată în tabelul de mai jos.

Anul	Cifra de afaceri (milioane euro)	Număr mediu de salariați (mii persoane)
2009	109 907	1 084
2010	112 851	1 055
2011	132 309	1 075
2012	125 473	1 102
2013	129 615	1 083
2014	131 820	1 124

Față de anul 2013, cifra de afaceri a întreprinderilor investiție străină directă a crescut cu 1,7 la sută, iar numărul mediu de salariați s-a majorat cu 3,8 la sută, ajungând la 1 124 mii de salariați.

6. EXPORTURILE ȘI IMPORTURILE ÎNTREPRINDERILOR INVESTIȚIE STRĂINĂ DIRECTĂ

Activitatea întreprinderilor investiție străină directă, în ansamblul ei, are un impact pozitiv asupra comerțului exterior al României. Contribuția acestora la exporturile de bunuri este de 70,9 la sută, în timp ce la importurile de bunuri este de 64,7 la sută, iar ponderea în exporturile și în importurile de servicii se situează la circa 51 la sută.

6.1. Exporturile și importurile de bunuri ale întreprinderilor ISD

	Exporturi (FOB)			Importuri (CIF)		
	întrep. ISD (milioane euro)	pondere întrep. ISD (%)		întrep. ISD (milioane euro)	pondere întrep. ISD (%)	
		în total economie*	în total sector		în total economie*	în total sector
TOTAL, din care:	35 585	70,9	70,9	36 240	64,7	64,7
Industrie, din care:	32 199	64,2	78,7	25 331	45,2	78,5
Industria extractivă	694	1,4	94,3	345	0,6	87,4
Industria prelucrătoare din care:	30 999	61,8	78,6	24 707	44,1	78,7
– alimente, băuturi și tutun	811	1,6	62,0	1 124	2,0	60,2
– ciment, sticlă, ceramică	164	0,3	49,6	305	0,5	68,2
– fabricare produse din lemn, inclusiv mobilă	1 953	3,9	70,2	681	1,2	74,5
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	3 129	6,2	76,0	2 813	5,0	76,1
– mașini, utilaje și echipamente	1 631	3,3	87,4	953	1,7	84,0
– metalurgie	3 129	6,2	84,9	1 783	3,2	80,9
– mijloace de transport	11 416	22,8	82,3	7 986	14,3	84,1
– prelucrare țîței, produse chimice, cauciuc și mase plastice	5 026	10,0	88,8	6 213	11,1	86,8
– textile, confecții și pielărie	3 388	6,8	65,7	2 447	4,4	65,1
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	352	0,7	54,3	402	0,7	56,9
Energie electrică, gaze și apă	506	1,0	69,1	279	0,5	54,0
Activități profesionale, științifice, tehnice și administrative și servicii suport	129	0,3	17,7	216	0,4	21,9
Agricultură, silvicultură și pescuit	100	0,2	13,5	78	0,1	9,8
Comerț	2 977	5,9	41,2	9 836	17,6	49,5
Construcții și tranzacții imobiliare	77	0,1	43,4	184	0,3	30,3
Hoteluri și restaurante	4	0,0	26,2	17	0,0	34,5
Tehnologia informației și comunicații	40	0,1	73,6	357	0,6	77,0
Intermedieri financiare și asigurări	5	0,0	32,0	87	0,2	47,0
Transporturi	47	0,1	26,4	89	0,2	22,6
Alte activități	7	0,0	5,2	45	0,1	11,8

*) Nu sunt incluse exporturile și importurile aferente activităților diviziunilor CAEN Rev.2: 84 – Administrație publică, 94 – Activități asociative, 97/98 – Activități ale gospodăriilor populației și 99 – Activități extrateritoriale.

Notă: Exporturile și importurile de bunuri sunt agregate după activitatea de bază a întreprinderilor ISD, conform CAEN Rev. 2.

În ceea ce privește soldul balanței comerțului cu bunuri a întreprinderilor ISD din diferitele ramuri economice, se constată că industria prelucrătoare este principala ramură cu excedent comercial (6 292 milioane euro) și aceasta în special datorită subramurilor mijloace de transport (excedent 3 430 milioane euro), metalurgie (excedent 1 346 milioane euro), produse din lemn inclusiv mobilă (excedent 1 272 milioane euro) și textile, confecții și pielărie (excedent 941 milioane euro).

Alte ramuri cu excedent în comerțul internațional cu bunuri sunt: industria extractivă (excedent 349 milioane euro), energie electrică, gaze și apă (excedent 227 milioane euro) și agricultură, silvicultură și pescuit (excedent 22 milioane euro). În celelalte ramuri, întreprinderile ISD au înregistrat deficit comercial.

Exporturile și importurile de bunuri ale întreprinderilor ISD sunt cele aferente companiilor cercetate în mod exhaustiv (cu peste 20 de salariați). Datele privind exportul și importul de bunuri pe ansamblul economiei, luate în calcul la determinarea mărimilor relative, sunt cele comunicate de operatorii economici care au depășit pragurile valorice de raportare pentru anul 2014, stabilite pentru declarațiile Intrastat, date compilate de către Institutul Național de Statistică. Atât datele privind exporturile și importurile de bunuri ale întreprinderilor ISD, cât și cele aferente exporturilor și importurilor de bunuri pe ansamblul economiei cuprind importurile de bunuri pentru prelucrare și exporturile acestor bunuri după prelucrare.

6.2. Exporturile și importurile de servicii ale întreprinderilor ISD

Contribuția întreprinderilor ISD la exportul și importul de servicii în anul 2014 este redată în tabelul de mai jos:

	Exporturi		Importuri	
	întrep. ISD (milioane euro)	(%) întrep. ISD în total economie	întrep. ISD (milioane euro)	(%) întrep. ISD în total economie
Total servicii, din care:	7 704	51,0	4 729	51,2
Servicii de prelucrare a bunurilor	1 660	65,8	109	66,9
Transport, din care:	1 531	34,9	740	46,9
Transport rutier de mărfuri	1 133	36,6	347	55,6
Servicii de telecomunicații, informatice și informaționale	1 719	75,8	666	68,8
Alte servicii pentru afaceri	2 344	69,9	2 034	69,6
Alte servicii	450	17,6	1 180	32,8

Notă: Exporturile și importurile sunt agregate după natura serviciului.

Menționăm că valoarea serviciilor de prelucrare a bunurilor, atât pentru export, cât și pentru import, este cuprinsă și în valoarea importurilor de bunuri pentru prelucrare și a exporturilor de bunuri prelucrate, prezentate în statistica comerțului exterior cu bunuri.

*
* *

Cercetarea statistică privind investițiile străine directe (ISD) a fost realizată de Banca Națională a României în colaborare cu Institutul Național de Statistică. Obiectivul principal al acesteia a fost determinarea soldului ISD în România la 31 decembrie 2014 și a fluxurilor (mișcărilor) ISD în cursul exercițiului financiar 2014 în întreprinderile investiție străină directă rezidente.

Baza de sondaj a cercetării statistice a cuprins 41 360 întreprinderi investiție străină directă. Volumul total de întreprinderi ISD cercetate, atât exhaustiv, cât și aleator, a fost de 6 909.

Au fost cercetate exhaustiv 6 074 întreprinderi investiție străină directă, cuprinzând întreprinderile cu cel puțin 20 de salariați (5 733 unități), toate instituțiile de credit cu capital străin (34 unități), toate societățile cu capital străin din domeniul asigurărilor (37 unități), precum și întreprinderile considerate atipice (toate întreprinderile investiție străină directă care au cifra de afaceri sau capitalul social de cel puțin 30 milioane lei, indiferent de numărul de salariați existenți, respectiv 270 unități).

A fost cercetată aleator mulțimea de întreprinderi investiție străină directă având între 5 și 19 salariați inclusiv, aceasta fiind reprezentată de eșantionul format din 835 unități din totalul de 8 021 de unități.

Deosebit de cele de mai sus, au fost cercetate exhaustiv și întreprinderile ISD de gradul II (363 de unități).

Rata de răspuns a cercetării statistice ISD a fost de 97,1 la sută.

Gradul de eroare a rezultatelor cercetării statistice privind investițiile străine directe în România la 31 decembrie 2014 (fluxuri și solduri) este de ± 3 la sută, principalii indicatori cercetați fiind garantați cu o probabilitate de 95 la sută.

Anexă

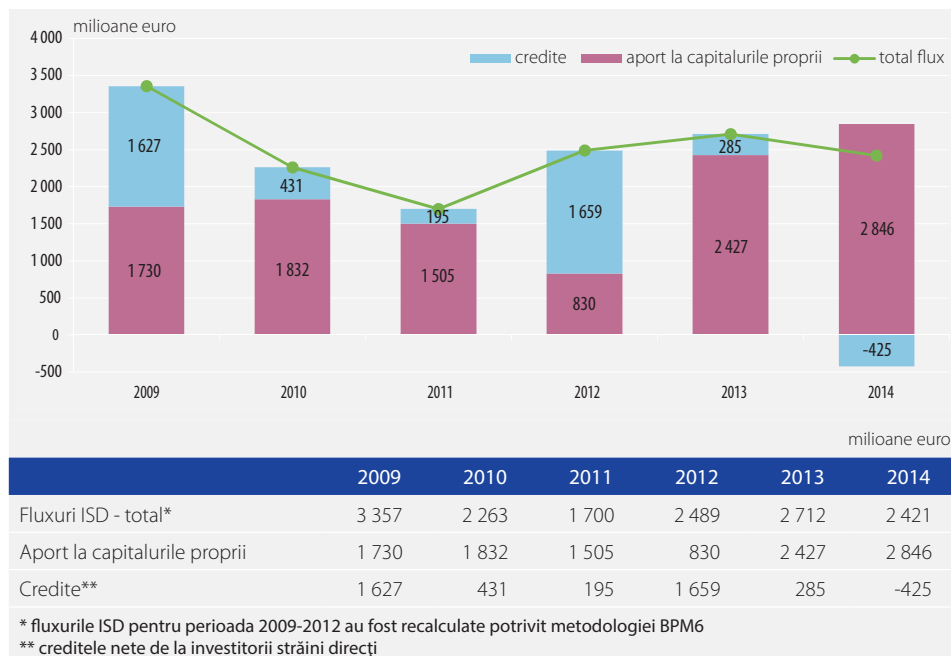
Fluxul net de ISD în anul 2014 și componentele acestuia pe domenii de activitate ale întreprinderilor ISD

milioane euro

ACTIVITATE ECONOMICĂ	Flux net de ISD							Credit net	
	Total, din care:	Aport la capitaluri proprii					Credit net		
		Total, din care:	Participații la capital	Total, din care:	Profit reinvestit (+)/(-)				
					Profituri	Pierderi			Dividende
0	1=2+8	2=3+4	3	4=5-6-7	5	6	7	8	
Industria, <i>din care:</i>	980	1 309	1 686	-377	2 548	1 786	1 139	-329	
Industria extractivă	4	-49	140	-189	270	249	210	53	
Industria prelucrătoare, <i>din care:</i>	929	1 102	1 012	90	2 020	1 075	855	-173	
– alimente, băuturi și tutun	-6	4	150	-146	141	181	106	-10	
– ciment, sticlă, ceramică	-54	10	21	-11	94	43	62	-64	
– fabricare produse din lemn, inclusiv mobilă	124	89	39	50	169	57	62	35	
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	168	160	77	83	163	35	45	8	
– mașini, utilaje și echipamente	111	178	76	102	161	35	24	-67	
– metalurgie	158	96	117	-21	256	236	41	62	
– mijloace de transport	411	229	76	153	454	141	160	182	
– prelucrare țiglei, produse chimice, cauciuc și mase plastice	-106	219	437	-218	399	316	301	-325	
– textile, confecții și pielărie	77	71	1	70	127	19	38	6	
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	46	46	18	28	56	12	16	0	
Energie	47	256	534	-278	258	462	74	-209	
Activități profesionale, științifice, tehnice, servicii suport	24	32	93	-61	306	248	119	-8	
Agricultură, silvicultură și pescuit	62	85	10	75	121	41	5	-23	
Comerț	225	549	430	119	976	369	488	-324	
Construcții și tranzacții imobiliare	646	626	542	84	497	317	96	20	
Hoteluri și restaurante	108	-3	-2	-1	28	22	7	111	
Intermedieri financiare și asigurări	22	73	1 367	-1 294	529	1 669	154	-51	
Tehnologia informației și comunicații	253	115	46	69	325	153	103	138	
Transporturi	92	93	45	48	123	46	29	-1	
Alte activități	9	-33	5	-38	65	67	36	42	
TOTAL	2 421	2 846	4 222	-1 376	5 518	4 718	2 176	-425	

Grafice

EVOLUȚIA FLUXURILOR ISD ÎN PERIOADA 2009 – 2014

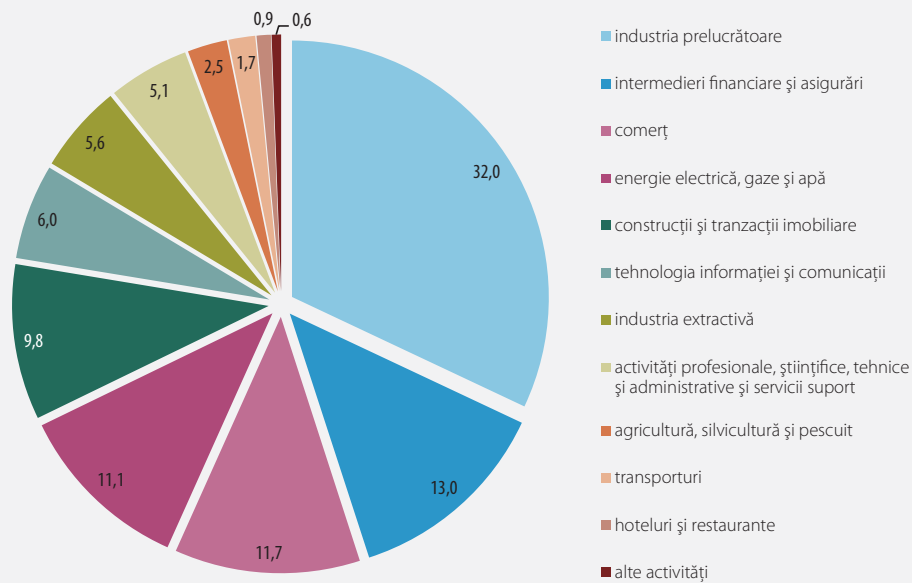
EVOLUȚIA SOLDULUI ISD ÎN PERIOADA 2009 – 2014

SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2014 Repartizarea pe principalele activități economice

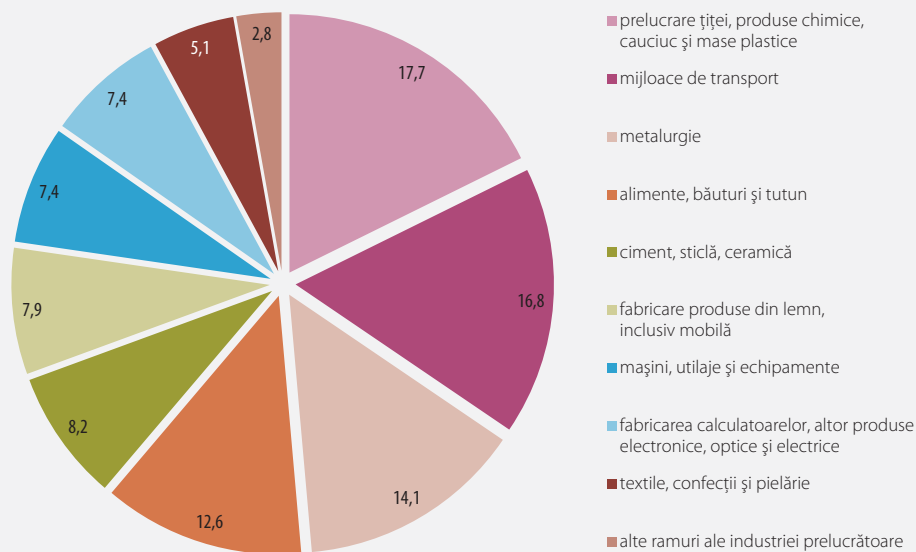
Total economie (60 198 milioane euro)

procente

Industria prelucrătoare (19 275 milioane euro)

procente

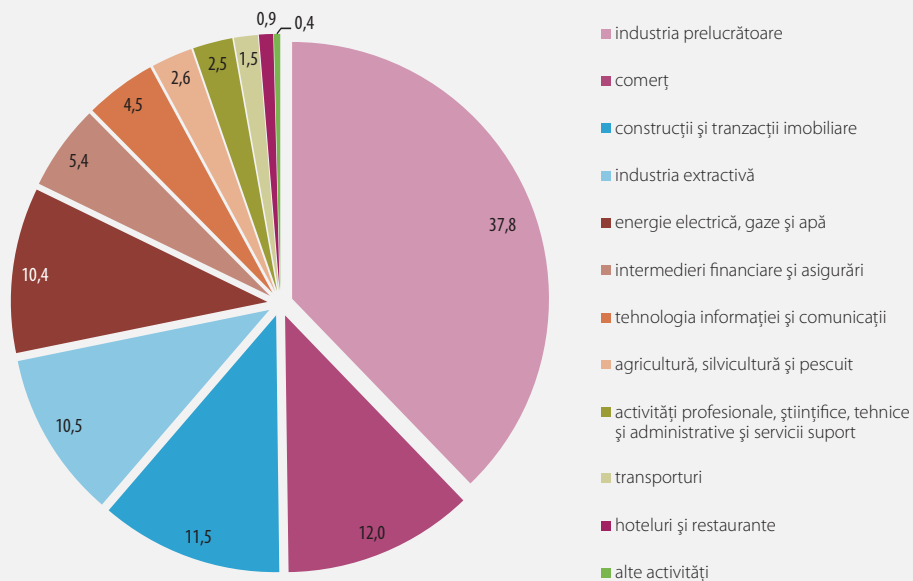

IMOBILIZĂRI CORPORALE ȘI NECORPORALE LA 31 DECEMBRIE 2014

Repartizarea pe principalele activități economice

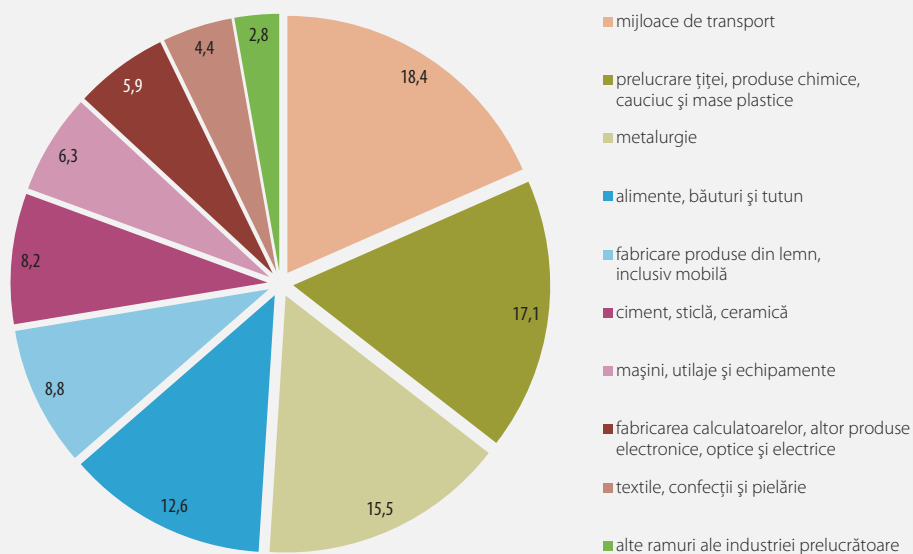
Total economie (30 883 milioane euro)

procente

Industria prelucrătoare (11 683 milioane euro)

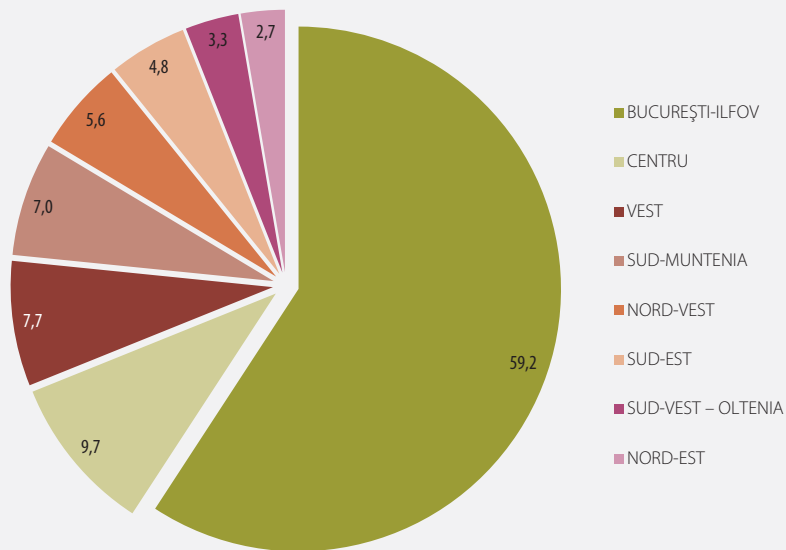
procente

SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2014 Repartizarea pe regiuni de dezvoltare

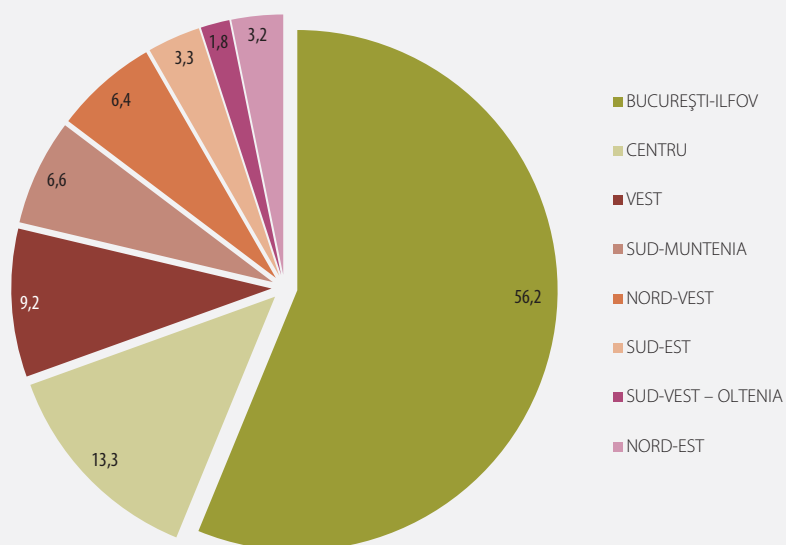
Total ISD (60 198 milioane euro)

procente

ISD în întreprinderi *greenfield** (32 527 milioane euro)

procente

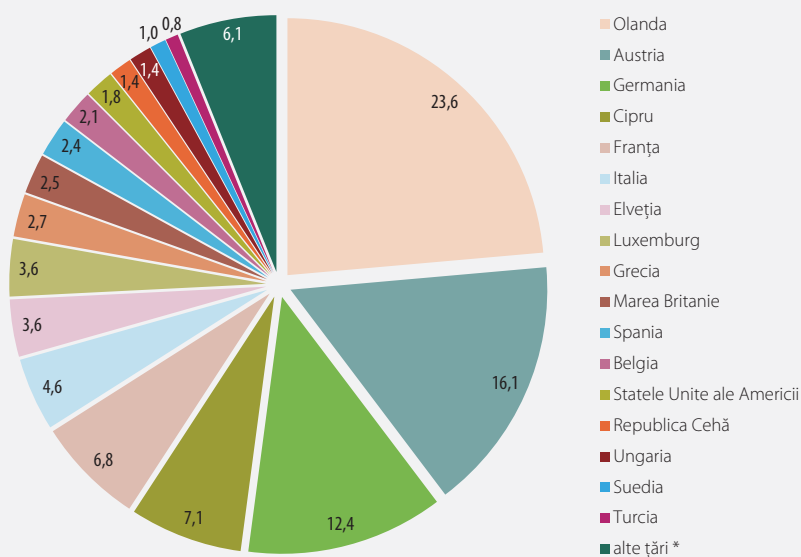

* Întreprinderi *greenfield* - întreprinderi înființate prin investiții *greenfield*

SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2014 Repartinizarea pe țări de proveniență

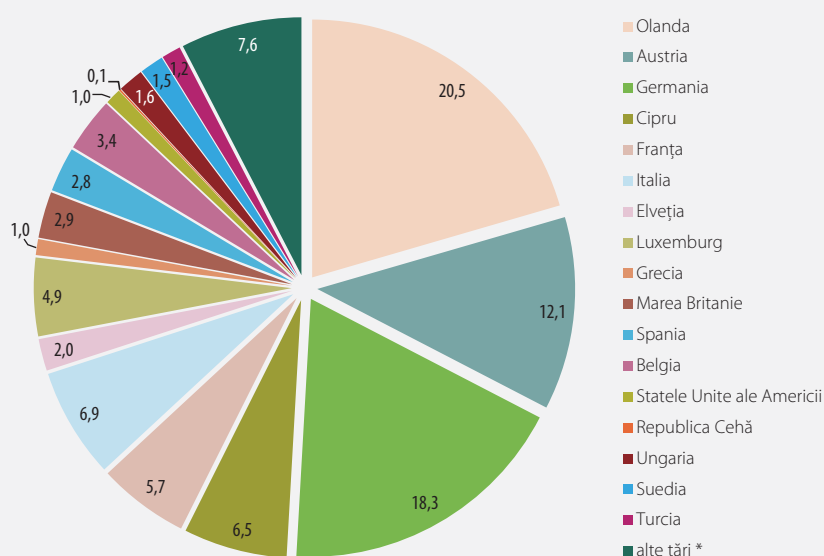
Total ISD (60 198 milioane euro)

procente

ISD în întreprinderi *greenfield*** (32 527 milioane euro)

procente

* Țări a căror investiție este mai mică de 500 milioane euro

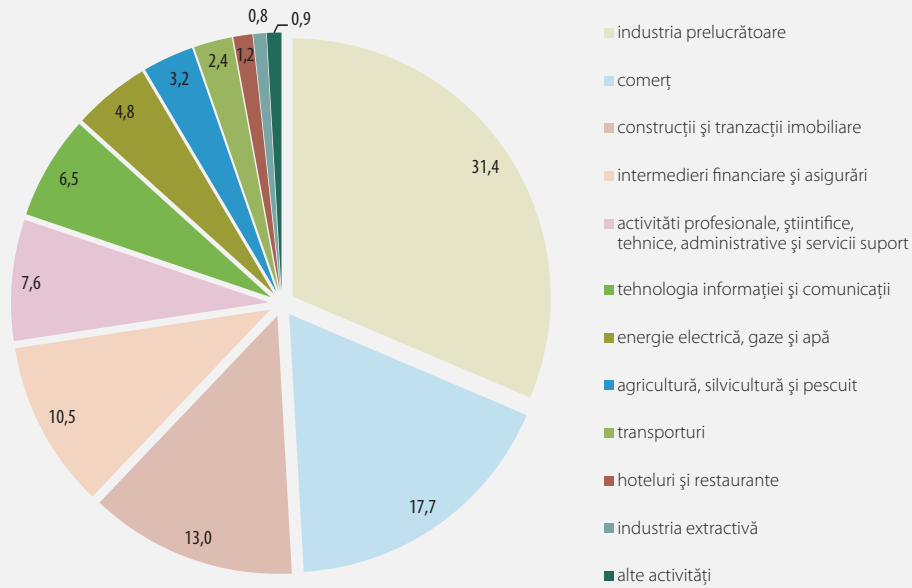
** Întreprinderi *greenfield* - întreprinderi înființate prin investiții *greenfield*

INVESTIȚII STRĂINE DIRECTE ÎN ÎNTREPRINDERI *GREENFIELD** (SOLDURI)

Structura pe principalele activități economice la 31 decembrie 2014

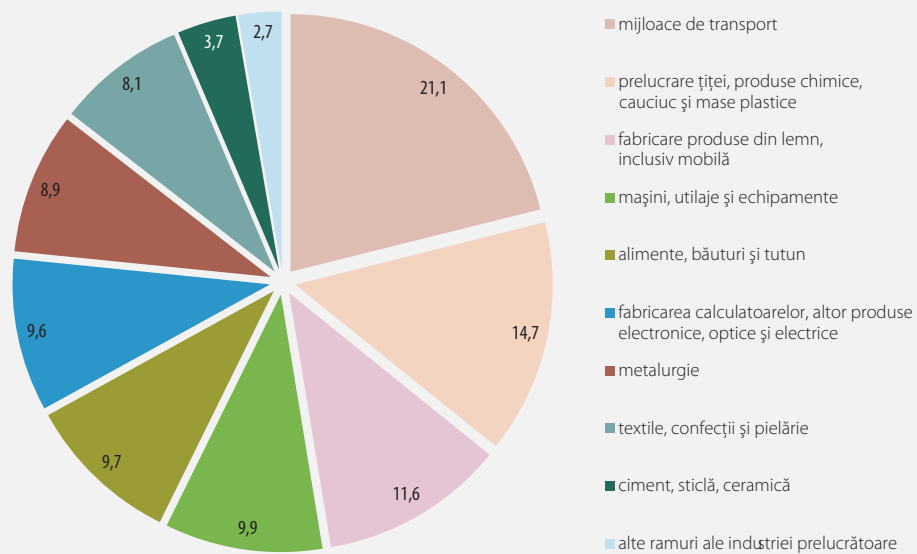
Total economie (32 527 milioane euro)

procente

Industria prelucrătoare (10 219 milioane euro)

procente

* Întreprinderi *greenfield* - întreprinderi înființate prin investiții *greenfield*

